

شماره : ۹۹۵۰/۲۸۶/۵۰۵۷۰۶۸

تاریخ : ۱۳۹۷/۱۲/۱۴

دارد

شماره :

تاریخ :

پیوست :

نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور - مشهد

بسمه تعالی

مدیر کل محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان صنعت ، معدن و تجارت خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان صنعت ، معدن و تجارت خراسان رضوی
مدیر کل محترم سازمان امور اقتصادی و دارائی خراسان رضوی
مدیر کل محترم برنامه و بودجه خراسان رضوی
مدیر کل محترم فرودگاه بین المللی شهید هاشمی نژاد مشهد مقدس
مدیر کل محترم راهداری و حمل و نقل جاده ای استان خراسان رضوی
ناظر محترم گمرکات خراسان رضوی و مدیر کل گمرک مشهد
ریاست محترم اتاق بازرگانی ، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
ریاست محترم اتحادیه صادرکنندگان صدور خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی
ریاست محترم انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی
موضوع: ارسال خبرنامه هفتگی اقتصادی ترکمنستان (۳۹)

با سلام؛

احتراماً به پیوست «سی و نهمین شماره خبرنامه هفتگی اقتصادی» شامل اهم اخبار حوزه اقتصادی - اجتماعی، داخلی و خارجی ترکمنستان واصله از سفارت کشورمان در عشق آباد جهت ملاحظه و بهره برداری مقتضی ارسال می گردد.

غلامعباس ارباب خالص
مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

باسمه تعالی

خبرنامه اقتصادی هفتگی شماره ۳۹
اهم اخبار اقتصادی داخلی و خارجی ترکمنستان از تاریخ
۹۷/۱۱/۱۳ لغایت ۹۷/۱۱/۱۹

الف - اخبار اقتصادی و اجتماعی داخلی ترکمنستان
ثبت ۴۰ مورد معامله در هفته گذشته در بازار بورس کالا و
مواد اولیه ترکمنستان

پتروشیمی ها در موقعیت های صعودی قرار دارند
هفته گذشته در بازار بورس کالا و مواد اولیه ترکمنستان ۴۱
معامله به ثبت رسیده است. به ارز خارجی بازرگانانی از
انگلیس، سوئیس، استونی، هنگ کنگ، امارات متحده عربی،
ازبکستان و قرقیزستان، قیر تولید شده در مجتمع پتروشیمی نفت
ترکمن باشی را خریداری کردند. پلی اتیلن و پلی پروپیلن با
چگالی بالا تولید شده در کارخانه کاربامید پلیمر کیانیلی
توسط بازرگانانی از انگلستان، امارات، افغانستان و دیگر
کشورها روسیه شرکت ترکمن شیمی توسط خریداری شد. نخ پنبه،
پارچه، پنبه، سیمان پرتلند، نمک و خاک رس توسط بازرگانی
از روسیه، ترکیه، امارات متحده عربی، قرقیزستان، ازبکستان
و افغانستان کشورهای خریداری شد. ارزش کل معاملات ۳۳ میلیون
۲۷۴ هزار دلار آمریکا بوده است.

به پول محل نخ پنبه با ارزش ۱۵ میلیون و ۵۵۳ هزار منات توسط
بازرگانانی از انگلیس، کانادا و چین خریداری شد. فیبر پنبه
به ارزش ۳۱۵ هزار منات توسط بازرگانان داخلی خریداری شد.

**پیش بینی میزان تجارت خارجی ترکمنستان در برنامه توسعه
هفت ساله**

خبرگزاری دولتی ترکمنستان گفت، در راستای اجرای برنامه
توسعه اقتصادی و اجتماعی ترکمنستان در سالهای ۲۰۱۹-۲۰۲۵،
کل تجارت خارجی کشور ۱۳۵/۲ میلیارد دلار خواهد بود. از این
مقدار صادرات ۸۴/۱ میلیارد دلار واردات ۵۱/۱ میلیارد دلار
خواهد بود.

حجم صادرات ترکمنستان به کشورهای خارجی در سال ۲۰۱۸ بیش از
۱۱/۲ میلیارد دلار بوده است. به گزارش خبرگزاری دولتی
ترکمنستان، در مقایسه با سال ۲۰۱۷، کل وام های اعطاء شده
توسط بانک های کشور برای گسترش تولید کالاهای صادراتی و
کالاهای جایگزین صادراتی در سال ۲۰۱۸ به میزان ۱۰/۲ درصد
افزایش یافته است.

ترکمنستان با هدف توسعه اقتصادی در صنعت نفت و گاز، نساجی،
صنایع نفت، پتروشیمی، صنایع ساختمانی و صنعت غذایی در حال

فعالیت است. فعالیتهای ترکمنستان برای صنعتی شدن کشور با هدف افزایش حجم تولیدات جایگزین واردات و توسعه صادرات است.

تصویب و تایید طرح زراعی سال ۲۰۱۹

رئیس جمهور ترکمنستان در ادامه انجام اصلاحات کشاورزی در کشور؛ چگونگی توزیع بذر، تجهیزات و ماشین آلات مناسب با توجه به شرایط طبیعی (خاک، آب و هوا) در استانها و مناطق کشور را جهت افزایش تولیدات کشاورزی بمنظور تامین طریق نهاده های استاندارد برای کشت محصولات کشاورزی جهت افزایش تولید محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۹ را مصوبه نموده و امضاء کرد.

تایید مصوبه افزایش برنامه کشت پنبه ترکمنستان تا سال

۲۰۲۰ توسط رئیس جمهور ترکمنستان

با توجه به اطمینان از برداشت هرچه بیشتر پنبه براساس استفاده منطقی از زمین، آب، ماشین آلات کشاورزی و کود و ارتقاء سطح کیفی اقدامات کشاورزی و فنی در هر استان کشور، رئیس جمهور ترکمنستان، مجوز تصویب ادارات کل کشاورزی و حفاظت از منابع طبیعی استانهای آخال، بالکان، داش آغوز، لباب و مرو را با دستیابی به اهداف زیر مورد تایید قرار داد:

- اطمینان از تولید سهمیه تعیین شده پنبه برای هر استان در سراسر کشور در سال ۲۰۱۹ و ارتقاء سطح فعالیت کشاورزان در زمینهای استیجاری و همچنین و مالکان زمینهای کشاورزی؛
- توزیع بذر پنبه بین مناطق با توجه به شرایط طبیعی (خاک، آب و هوا)، مطابق با طرح تایید شده توسط وزارت کشاورزی و حفاظت از منابع طبیعی.

- انعقاد قرارداد با تولید کنندگان پنبه، در دوره زمانی مربوطه با توجه به امکانات کشاورزی و فنی؛

- وزارت کشاورزی و حفاظت از منابع طبیعی باید مقادیر لازم از بذر پنبه را با کیفیت بالا و خدمات فنی مربوط با تهیه زمین، کاشت و برداشت محصول پنبه را مهیا نماید.

- کمیته دولتی منابع آب باید مقدار لازم آب برای آبیاری را تامین نماید.

- کنسرن دولتی ترکمن شیمی ترکمنستان باید مقادیر لازم کود مورد نیاز کشاورزان را تامین نماید.

در این خصوص وزارت کشاورزی ترکمنستان اعلام کرد که تولید پنبه در سال ۲۰۱۹ در ترکمنستان به ۱ میلیون و ۲۵۰ هزار تن افزایش خواهد یافت. در سال ۲۰۱۸ به میزان ۵۵۰ هزار هکتار برای پنبه در ترکمنستان اختصاص داده شده است و در مجموع ۱ میلیون و ۲۵۰ هزار تن پنبه خام تولید شده است. برنامه ریزی شده است که دانه های پنبه با توجه به خاک و شرایط آب و هوایی مناطق مختلف مورد مطالعه قرار گیرد.

ضمناً قیمت خرید دولتی پنبه در سال ۲۰۱۹ در ترکمنستان افزایش یافت. دولت یک تن از انواع پنبه های فیبر ریز را از شهروندان به ۲۰۰۰ منات، انواع فیبر متوسط به ۱۵۰۰ منات خریداری خواهد کرد. قیمت یک تن پنبه در سال ۲۰۱۸ به ترتیب ۱،۶۵۰ و ۱،۱۴۴ منات بوده است.

تعیین سهامداران کارخانه کشتیرانی بندر ترکمن باشی ترکمنستان

رئیس جمهور ترکمنستان با امضاء فرمانی سهامداران شرکت سهامی ساخت و تعمیرات کشتی بالکان را اعلام کرد. بر اساس این فرمان، آژانس دریایی ترکمنستان و بندر بین المللی ترکمن باشی سهامداران شرکت کشتیرانی و تعمیر و نگهداری شرکت بالکان خواهند بود. کشتی سازی بالکان در شهر ترکمن باشی در نزدیکی دریای خزر پایه ای برای توسعه کشتی سازی داخلی است و کشتی های باربری، مسافربری و مخازن نفت در این کارخانه تعمیر می شوند.

طبق برنامه ریزی انجام شده در آینده، کشتی ها در کلاسهای مختلف در این کارخانه ساخته یا تعمیر میشود، از جمله کشتی های **RO-RO** برای حمل و نقل وسایل نقلیه (اتومبیل، کامیون، تریلر و واگن) وجود دارد. کارخانه کشتی سازی بالکان در ماه سپتامبر در بندر بین المللی ترکمن باشی آغاز بکار کرد. کارخانه کشتیرانی مطابق با الزامات **IACS** (انجمن بین المللی انجمنهای طبقه بندی شده) طراحی شده است.

با راه اندازی این بندر دریایی بین المللی در ترکمن باشی در ماه مه ۲۰۱۸، فرصت های بهینه برای ارسال کالاهای وارد شده به بندر مسیر راه ابریشم از کشورهای آسیا و اقیانوس آرام و همچنین به کشورهای اروپایی از طریق بنادر روسیه، آذربایجان و ایران امکان پذیر شده است. در حال حاضر ظرفیت بارگیری سالانه بندر بزرگ ۱۷-۱۸ میلیون تن است و در آینده تا ۲۵-۲۶ میلیون تن در سال قابل افزایش است.

پرداخت جایزه به بهترین شهرستان ترکمنستان

فرمانداری شهرستان اسنقلی ترکمنستان واقع در استان بالکان در کنار ساحل خزر جایزه بهترین شهرستان ترکمنستان در سال ۲۰۱۸ را به مبلغ یک میلیون دلار از صندوق دولتی توسعه ملی دریافت کرد.

بر اساس قوانین ترکمنستان، این انتخاب سالانه توسط یک کمیسیون دولتی انجام میشود و برنده آن با در نظر گرفتن شاخص هایی مانند اجرای موفقیت آمیز برنامه توسعه منطقه ای، اجرای تعهدات قراردادی برای تولید گندم، پنبه و سایر محصولات کشاورزی، گسترش امکانات اجتماعی و سطح رفاهی زندگی مردم و

ارائه راه حل ایجاد اشغال، فعالیتهای فرهنگی، ورزشی، آموزشی و حضور مردم در اجرای برنامه ها تعیین میگردد. سخنگوی این کمیسیون گفت که به دلیل اصلاحات یکپارچه، رسیدگی به امورات مردم در نقاط دور افتاده شهرستان، احداث ساختمان جدید فرمانداری، احداث کارخانه فرش، تاسیس باشگاه فرهنگی، احداث ایستگاه تلفن دیجیتال، احداث واحد آب شیرین کن، تاسیس مرکز خرید، احداث کلینیک و بیمارستان تخصصی با تجهیزات مدرن و همچنین مدرسه چند رسانه ای، مهد کودک و تاسیس اداره تربیت بدنی و بهداشت و درمان بهبود وضعیت اجتماعی و اقتصادی شهرستان در راستای برنامه ملی بهبود وضعیت اجتماعی روستاییان از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ از جمله معیارهای این انتخاب بوده است.

همچنین توسعه کشاورزی و صنعت و توسعه ذخایر نفتی کیمیر، کامیشلاجه جنوبی، آکپاتلاووک، اکرم، شاتوت، نبیلیج که در قلمرو این شهرستان قرار دارد، و زمینه های جدید استخراج نفت در این شهرستان به است. نفت تولید شده در این شهرستان به وسیله خط لوله اصلی کرپجه - بالکان آباد و تانکرها به مجتمع پالایشگاه ترکمن باشی منتقل می شود.

برنامه ریزی ترکمنستان جهت تولید کلسیت

به گزارش ترند به نقل از وزارت صنایع ترکمنستان، این وزارتخانه در حال انجام اقدامات لازم برای شروع تولید کلسیت است. با نتیجه آزمایشات انجام شده، یک معدنی کلسیت با کیفیت بالا، کشف شده است. تولید کلسیت در این معادن کشور بطور کامل از واردات رها می کند. این ماده در تولید انواع رنگهای داخلی، گچ و سایر مصالح ساختمانی غیر فلزی کاربرد دارد. پیشنهادی برای ایجاد کارخانه تولید کلسیت با ظرفیت ۵۰۰ تن سالانه بر اساس سازمانی مصالح ساختمانی واقع در شهرستان معدنی استان لیباب به دولت ارائه شده است. در سال های اخیر، ترکمنستان به طور فعال در حال توسعه تولید انواع مصالح ساختمانی است. در حال حاضر انواع مصالح ساختمانی مانند سیمان، مواد غیر فلزی، سنگ گچ، بتن و دیگر محصولات جدید در صنعت ساختمان را تولید می کند.

افزایش چشمگیر سهم بخش خصوصی در تولید

براساس گزارش وزارت تجارت و روابط اقتصادی خارجی حجم کل تجارت خارجی در سال ۲۰۱۸ به میزان ۱۰/۱ درصد افزایش داشته است. بورس اوراق بهادار و مواد خام اعلام کرد در سال ۲۰۱۸ تعداد ۲۴۹ جلسه تجاری برگزار کرد و در این مدت ۲۶۳۷۴ قرارداد را به ثبت رسیده است. حجم کل درآمد صادراتی به میزان ۲۳/۴ درصد افزایش یافته است.

رشد خدمات توسط اتاق صنعت و بازرگانی تجارت و صنعتی ۴۸/۷ درصد، نرخ رشد سود حاصل از درآمد ۲ درصد، بخش خدمات ۵۴/ درصد و رشد درآمد کل ۷/۳ درصد بود. ۲۴ نمایشگاه و ۲۶ کنفرانس در سال ۲۰۱۸ برگزار شد. حجم تولید صنعت توسط اتحادیه صنعتگران و تجار ترکمنستان به میزان ۲۰/۷ درصد افزایش یافته است، تولید محصولات کشاورزی و مواد غذایی ۲۱/۷ درصد بوده است. در نتیجه پشتیبانی دولت برای توسعه صادرات در کشور، حجم کل تولید مواد غذایی صادراتی توسط شرکتهای خصوصی به ترتیب ۶۳/۸ درصد، کالاهای غیر غذایی و صنعتی را با ۵۷/۱ درصد در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ افزایش داشته است.

توقف خطوط هوایی ترکمنستان به مقصد به اروپا

آژانس ایمنی هوایی اروپا (EASA) پرواز هواپیماهای ترکمنستان را به مقصد اتحادیه اروپا بدلیل اینکه با استانداردهای بین المللی امنیت هوا مطابقت ندارد، متوقف کرده است. پروازهای هواپیمایی ترکمنستان بین انگلیس (لندن و بیرمنگام) و ترکمنستان (عشق آباد) است. آژانس ایمنی هوایی اروپا (EASA) برای تنظیم و اجرای وظایف امنیتی هواپیمایی کشوری در آژانس اتحادیه اروپا است. خطوط هوایی ترکمنستان پروازهای منظم به فرودگاههای مسکو، لندن، فرانکفورت، بیرمنگام، بانکوک، دهلی، دبی، امریتسار، مینسک، آلماتی، سنت پترزبورگ، کازان، کیف، استانبول، پکن انجام می شود. ترکمنستان در نظر دارد با مدرنیزاسیون کردن ناوگان هوایی خود پرواز از عشق آباد به جده، مدینه (عربستان سعودی)، احمدآباد (هند)، سامارا (روسیه)، هانوی (ویتنام)، وین (اتریش)، صوفیه (بلغارستان)، بوداپست (مجارستان)، منامه (بحرین)، نیویورک (ایالات متحده) و تورنتو (کانادا) تا سال ۲۰۲۰ دایر نماید. همچنین قصد دارد از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۰ به مقصد مادرید (اسپانیا)، جاکارتا (اندونزی)، مسقط (عمان)، کویت (کویت)، سنگاپور (سنگاپور)، شرم الشيخ، هورقادا، قاهره (مصر) پرواز دایر نماید.

افزایش صادرات گاز برای ارتقاء رشد اقتصادی ترکمنستان

انتظار می رود که رشد تولید ناخالص داخلی ترکمنستان در سال ۲۰۱۹ به ۵/۸ درصد برسد. رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۱۸ به میزان ۶/۲ درصد بوده است. این گزارش با اشاره به تحقیقات موسسه **Fitch Solutions Macro Research** (گروه **Fitch Group**) اعلام شده است. عواملی که چشم انداز ۲۰۱۹ را پایه ریزی می کنند عبارتند از محیط مناسب تجاری و بازرگانی و تثبیت مالی است و صادرات گاز به چین همچنان به عنوان عامل اصلی تاثیرگذار در رشد

اقتصادی این کشور است. این موسسه معتقد است که رشد ترکمنستان به طرز چشمگیری، به دلیل حمایت مداوم و صادرات گاز طبیعی به چین، تثبیت خواهد شد.

در واقع، تقاضای گاز چین در حال رشد است و واردات گاز طبیعی این کشور در سال ۲۰۱۷ از ۲۶/۹ درصد و در سال ۲۰۱۸ به میزان ۳۱/۹ درصد افزایش یافته است.

گروه **Fitch Group** اظهار داشت که در واقع چین بزرگترین وارد کننده گاز طبیعی ترکمنستان است؛ در حالی که کشورهای آسیای مرکزی تقریباً ۴ درصد کل واردات گاز چین را در طول ۳۶۶۶ کیلومتری خط لوله آسیای مرکزی چین تامین می کند. خط لوله گاز ترکمنستان- چین بزرگترین خط لوله انتقال گاز جهان است.

خط لوله گاز ترکمنستان- چین با عبور از ازبکستان و قزاقستان به آن کشور می رسد. چین قصد دارد چهارمین خط لوله انتقال گاز از طریق ازبکستان، تاجیکستان و قرقیزستان را نیز احداث نماید. با راه اندازی این خط لوله انتقال گاز حجم صادرات گاز ترکمنستان به این کشور افزایش خواهد یافت. براساس برنامه ریزی انجام شده، حجم عرضه گاز ترکمنستان به چین تا ۶۵ میلیارد متر مکعب در سال افزایش خواهد یافت که بیش از ۱/۵ برابر میزان فعلی است

ب- برگزاری کنفرانس، سمینار، همایش و نمایشگاه : برگزاری کنفرانس بهبود ساختار موسسات علمی و پژوهشی ترکمنستان

نمایندگان جامعه علمی کشور در کنفرانسی که در دانشگاه مهندسی و فناوری اوغازخان برگزار شد شرکت کردند. اساتید دانشگاه ها، متخصصان و دانشجویانی که در فعالیت علمی و خلاق فعالیت می کنند، گرد هم آمده بودند تا تغییرات ساختاری در حوزه علمی و آموزشی را که توسط دولت آغاز شده است، پایه و اساسی برای تشکیل بخش قوی و رقابتی صنعت و تولید توانمندیهای فکری کشور باشد.

در این خصوص توجه ویژه به همکاریهای علمی و آموزشی، نظام آموزش پرسنل، تطبیق مؤسسات علمی با واقعیت های مدرن علم روز و همچنین اصلاح تدریجی ساختار سازمانی به شکل برجسته مورد توجه قرار می گیرد. فعالان بخش تجاری و بازرگانی و سرمایه گذاران همکاری می کند، تحقیقات تا پروژه ها و مهندسی و کارهای تکنولوژیک متنوع میشود. این امر به طور منطقی امکان استفاده فکری و مالی و مادی را توسعه میدهد،

تغییرات کنونی در ساختار آکادمی علوم ترکمنستان است که این امر بواسطه ضرورت روابط نزدیک شدن و تثبیت بیشتر اصلاحات در مجموعه صنعت و کشاورزی ملی با رویکرد علمی، که باید در مرحله آموزش متخصصان واجد شرایط آغاز شود، ایجاد شده است.

با شروع فعالیت دانشجویان، متخصصان آینده در فعالیتهای علمی و تحقیقاتی، تشکیل تفکر نوآورانه، ابتکار عمل و تداوم دانش نظری و مهارت های عملی امکان پذیر است.

از اهداف مهم در این زمینه مربوط به اجرای مفهوم اقتصاد دیجیتال ترکمنستان بر اساس فن آوریهای بالا و دستیابی به دانش نظری اساسی است.

ایجاد تحرک در بازار باعث می شود که بخش خصوصی به افزایش بهره وری و حضور در بازارهای بین المللی در حوزه اقتصاد ملی، همگرایی با اقتصاد جهانی و روابط تجاری جهانی و همچنین استفاده از مزایای این تغییرات ساختاری بهره مند شود. بدون شک منابع فکری فراگیر ملت در میان عوامل کلیدی موفقیت در دستیابی به مقاصد کشور هستند و بسیج این ذخایر کمک خواهد کرد که کشور با نرخ رشد بالای اقتصادی به پیش رود.

ج- روابط دوجانبه و چندجانبه اقتصادی ترکمنستان :

همکاری ترکمنستان و بانک ترمیم و توسعه اروپا (EBRD)

هیأتی به سرپرستی مدیر عامل جدید بانک ترمیم و توسعه اروپا (EBRD) در آسیای مرکزی در وزارت امورخارجه این کشور با وزیر امورخارجه دیدار و گفتگو کرد.

در آغاز جلسه، مدیر عامل بانک ترمیم و توسعه اروپا (EBRD) آمادگی این بانک را برای همکاری سازنده در مدت دوره مسئولیت این بانک با مقامات ترکمنستان اعلام کرد. وی همچنین همکاری بانک ترمیم و توسعه اروپا (EBRD) را در زمینه توسعه بخش بانکی و بخش خصوصی ترکمنستان را مورد تاکید قرار داد.

وزیر امورخارجه ترکمنستان انتصاب وی به عنوان مدیرعامل میانه بانک بازسازی و توسعه اروپا در منطقه آسیای میانه تبریک گفت و برای وی موفقیت در انجام وظایف محوله را آرزو کرد و خواهان همکاری مشترک در زمینه تقویت روابط اقتصادی و سرمایه گذاری شد.

سپس، طرفین در مورد مسائل توسعه همکاری دوجانبه با بانک اروپایی بازسازی و توسعه بحث و گفتگو کردند. به ویژه، مسائل مربوط به گسترش همکاری منطقه ای کشورهای ساحلی پس از امضای کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر، مورد تاکید قرار گرفت.

طرفین همچنین دیدگاه های خود را درباره مراحل بعدی برای تحقق پروژه های خطوط لوله انتقال گاز تاپی و ترانس کاسپین مبادله کردند. علاوه بر این، آنها در مورد موضوعات مختلف در خصوص استراتژی بانک ترمیم و توسعه اروپا (EBRD) برای ترکمنستان برای سال های ۲۰۱۸-۲۰۲۴ بحث و گفتگو کردند.

بررسی اجرای پروژه های TAPI و Trans Caspian Gas در جلسه با بانک ترمیم و توسعه اروپا (EBRD)

در راستای توسعه همکاری سازنده بین بانک ترمیم و توسعه اروپا (EBRD) هیئتی از این بانک به ریاست مدیر عامل این بانک در آسیای مرکزی در وزارت امورخارجه این کشور در عشق آباد برگزار شد. در این جلسه در مورد همکاری دوجانبه در بخش دولتی و خصوصی ترکمنستان بحث و بررسی شد.

با توجه به چشم انداز همکاری مشترک بین ترکمنستان و بانک اروپایی برای اجرای پروژه ها چه ساخت و توسعه، متمرکز بر تقویت همکاری منطقه ای کشورهای خزر پس از امضای کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر فرصت های جدیدی را برای تقویت همکاریها در حوزه های مختلف بوجود آورده است. در این نشست در خصوص اجرای پروژه ها در برنامه های آینده بویژه اجرای پروژه های خط لوله گاز ترکمنستان - افغانستان - پاکستان - هند (TAPI) و ترانس کاسپین که برای بهبود امنیت انرژی جهانی هستند، بحث و تبادل نظر بعمل آمد و طرفین دیدگاههای خود را در این خصوص بیان کردند.

همچنین در موضوعات مرتبط با استراتژی بانک ترمیم و توسعه اروپا (EBRD) در ترکمنستان در سالهای ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ نیز مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

برگزاری نشست بین وزیر امورخارجه ترکمنستان با نماینده اتحادیه اروپا (EU)

هیأتی به سرپرستی پیتر بوریان نماینده ویژه اتحادیه اروپا در آسیای مرکزی در عشق آباد با وزیر امورخارجه دیدار و گفتگو کرد. در این دیدار، دو طرف در مورد مسائل مربوط به توسعه همکاری بین اتحادیه اروپا و ترکمنستان در سال ۲۰۱۹ بحث و گفتگو کردند. در این راستا، به منظور تقویت همکاری، مسئله گشایش دفتر نمایندگی اتحادیه اروپا (EU) در ترکمنستان مورد تاکید قرار گرفت.

همچنین، طرفین دیدگاههای خود را درباره استراتژی جدید اتحادیه آسیای مرکزی، در چشم انداز اروپایی برای توسعه روابط دوجانبه سودمند بین اروپا و ترکمنستان و منطقه آسیای میانه بیان کردند. این استراتژی مبتنی بر سه جهت اولویت برای اتحادیه اروپا است. ایجاد ارتباطات حمل و نقل، ایجاد شبکه های انرژی و دیجیتال و گسترش ارتباطات بین دوجانبه بین اتحادیه اروپا و ترکمنستان است.

علاوه بر این، مسائل تقویت همکاری منطقه ای و بین پارلمانی و همچنین توسعه روابط در زمینه های تدارکات، حمل و نقل، انرژی و روابط فرهنگی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. علاوه بر این ابتکارات ترکمنستان و رومانی برای ایجاد ارتباط حمل و نقل دریایی بین دریای خزر و دریای سیاه از طریق مسیر

ترکمنستان- آذربایجان- گرجستان- رومانی، مورد بحث و بررسی قرار دادند.

دو طرف در مورد وضعیت امنیتی در آسیای مرکزی و افغانستان بحث و گفتگو کردند. اتحادیه اروپا و ترکمنستان متعهد به اجرای پروژه هایی هستند که انرژی ترکمنستان را به بازارهای اروپایی عرضه می شود. این مذاکرات از سال ۲۰۱۱ تاکنون ادامه دارد. پروژه خط لوله گاز ترانس خزر ۳۰۰ کیلومتر در دریای خزر به سواحل آذربایجان متصل میشود و از آنجا گاز ترکمنستان به بازار اروپا صادر می گردد.

گفتگوی بلاروس - ترکمنستان جهت تعامل چشم انداز آینده همکاریهای علمی

سفیر بلاروس در ترکمنستان با رئیس آکادمی علوم ترکمنستان در عشق آباد ملاقات کرد، گزارشات Trend با اشاره به سفارت بلاروس در ترکمنستان. این دو طرف در حال بحث در مورد مسائل مربوط به بیوتکنولوژی، کشاورزی، پتروشیمی، داروسازی، زلزله شناسی، میکرو و فناوری نانو، حوزه نظامی، آموزش دانشمندان ترکمنستان و بلاروس هستند. کمیسیون بین المللی دولتی بلاروس- ترکمنستان در زمینه علم و فناوری، که قبلا دو جلسه برگزار کرده است، نقش مهمی در گسترش تعامل علمی دو کشور ایفا می کند. جلسه سوم کمیسیون در سال ۲۰۱۹ در مینسک برگزار خواهد شد

همکاری بین بندر ترکمن باشی با بندر "Anaklia" گرجستان

بندر عمیق "Anaklia" گرجستان در ساحل دریای سیاه ساخت آن که در دسامبر ۲۰۱۷ آغاز شد، به یک نقطه حمل و نقل در آسیای مرکزی و دروازه دریایی برای حمل محموله آمریکا، کشورهای حوزه خلیج فارس و آفریقائی و اروپائی به آسیای مرکزی تبدیل خواهد شد. این بندر به عنوان بخشی از مشارکت گرجستان در پروژه حمل و نقل و تدارکات "لیپس لازولی" که آن را با سیستم حمل و نقل بین المللی بین افغانستان، ترکمنستان، آذربایجان و ترکیه و مسیر حمل و نقل از طریق دریای خزر می باشد و با عبور از تنگه جبل الطارق و سوئز کانال به بنادر مدیترانه و از طریق آن به دریای سیاه متصل می شود که می تواند محموله را در زمان کمتری به کشورهای منطقه خزر ارسال نماید.

از مسیر دریای خزر، کالاها در امتداد مسیر جاده ابریشم به کشورهای آسیای مرکزی و ساحل اقیانوس آرام به کشورهای چین، ژاپن، کره و غیره ارسال می شود. قبل از آناکلیا، گرجستان قادر نبود که پاسخگوی همه کشتیهای دریای سیاه باشد، زیرا دیگر بنادر این کشور برای کشتی های بزرگ پاناماک و پستپاناماکس با بار بین ۵۰-۱۵۰ هزار تن و بارنداز بیشتر ۱۷ متر با را پاسخگو باشد. پس از اجرای مرحله اول و دوم ساخت

و بهره برداری از بندر **Anaklia** تا سال ۲۰۳۰ قادر خواهد بود تا ۱۴ میلیون تن بارگیری را جابجا کند. این بندر ساخت یک فرودگاه بین المللی را نیز در سیستم حمل و نقل و ترانزیت هوایی در برنامه دارد.

افزایش صادرات گاز برای ارتقاء رشد اقتصادی ترکمنستان

انتظار می رود که رشد تولید ناخالص داخلی ترکمنستان در سال ۲۰۱۹ به ۵/۸ درصد برسد. رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۱۸ به میزان ۶/۲ درصد بوده است. این گزارش با اشاره به تحقیقات موسسه **Fitch Solutions Macro Research** (گروه **Fitch Group**) اعلام شده است. عواملی که چشم انداز ۲۰۱۹ را پایه ریزی می کنند عبارتند از محیط مناسب تجاری و بازرگانی و تثبیت مالی است و صادرات گاز به چین همچنان به عنوان عامل اصلی تاثیرگذار در رشد اقتصادی این کشور است. این موسسه معتقد است که رشد ترکمنستان به طرز چشمگیری، به دلیل حمایت مداوم و صادرات گاز طبیعی به چین، تثبیت خواهد شد.

در واقع، تقاضای گاز چین در حال رشد است و واردات گاز طبیعی این کشور در سال ۲۰۱۷ از ۲۶/۹ درصد و در سال ۲۰۱۸ به میزان ۳۱/۹ درصد افزایش یافته است.

گروه **Fitch Group** اظهار داشت که در واقع چین بزرگترین وارد کننده گاز طبیعی ترکمنستان است؛ در حالی که کشورهای آسیای مرکزی تقریباً ۴ درصد کل واردات گاز چین را در طول ۳۶۶۶ کیلومتری خط لوله آسیای مرکزی چین تامین می کند. خط لوله گاز ترکمنستان- چین بزرگترین خط لوله انتقال گاز جهان است.

خط لوله گاز ترکمنستان- چین از طریق ازبکستان و قزاقستان عبور می کند. چین قصد دارد چهارمین خط لوله انتقال گاز از طریق ازبکستان، تاجیکستان و قرقیزستان را نیز احداث نماید که با راه اندازی آن حجم صادرات گاز ترکمنستان به این کشور افزایش خواهد یافت. براساس برنامه ریزی انجام شده، حجم عرضه گاز ترکمنستان به چین تا ۶۵ میلیارد متر مکعب در سال افزایش خواهد یافت که بیش از ۱/۵ برابر میزان فعلی است

مذاکرات ترکمنستان و بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD) در مورد احداث

خط لوله گاز خط لوله انتقال گاز ترانس کاسپین و تاپی

وزیر امور خارجه ترکمنستان با مدیر بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD) ملاقات و گفتگو کرد. در این ملاقات طرفین دیدگاه های خود را در مورد گام های بعدی در اجرای پروژه های خطوط انتقال گاز ترکمنستان- افغانستان- پاکستان- هند (TAPI) و خط لوله گاز ترانس کاسپین (Trans-Caspian) مبادله کردند. علاوه بر این، مسائل مربوط به توسعه منطقه ساحلی دریای خزر پس از امضای کنوانسیون رژیم قانونی دریای خزر، مورد تأکید

قرار گرفت. دو طرف همچنین به توسعه همکاری فعال دوجانبه بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD) و ترکمنستان در بخش بانکی و بخش خصوصی اشاره کردند. در این نشست همچنین به مسائل مربوط به استراتژی بانک توسعه و ترمیم اروپا (EBRD) برای ترکمنستان برای سالهای ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۴ نیز اشاره شد.

ترکمنستان در حال مطالعه امکان استفاده صادرات گاز خود به بازار اروپا است و پروژه (Trans-Caspian) میتواند به عنوان بخشی از پروژه انتقال گاز جنوبی اتحادیه اروپا اجرا شود.

برای این منظور، یک خط لوله گاز ۳۰۰ کیلومتری در زیر بستر دریای خزر به سواحل آذربایجان احداث خواهد گرفت. رژیم حقوقی دریای خزر در سال ۲۰۱۸ پس از بیست سال مذاکرات بین کشورهای حوزه خزر به تصویب سران ۵ کشور ساحلی این دریا رسید. ترکمنستان آمادگی خود را برای عرضه به اروپا با حجم سالانه تا ۴۰ میلیارد متر مکعب گاز اعلام کرده است. عشق آباد اخیراً اعلام کرده است که اتحادیه اروپا تمایل خود را برای سرمایه گذاری در اجرای این پروژه ابراز کرده است.

سفر بیش حدود ۲۵۳ گردشگر از ترکمنستان به ترکیه در ۲۰۱۸

وزارت گردشگری ترکیه روز یک فوریه اعلام کرد که در سال ۲۰۱۸، تعداد ۱ میلیون ۳۵۰ هزار گردشگر از آسیای مرکزی (قزاقستان، قرقیزستان، ازبکستان و ترکمنستان) از ترکیه بازدید کرده اند. در سال ۲۰۱۸، ۴۲۶،۹۰۰ گردشگر قزاق از ترکیه بازدید کرده اند که نسبت به سال ۲۰۱۷ با ۵/۹۸ درصد بیشتر است. سهم شهروندان قزاقستان در کل تعداد خارجی که از سال ۲۰۱۸ به ترکیه سفر کرده اند ۱/۰۸ درصد بوده است. این وزارت اشاره کرد که در سال ۲۰۱۸، تعداد ۱۱۴ هزار و نهصد گردشگر از قرقیزستان به ترکیه سفر کرده است که نسبت به سال ۲۰۱۷ بمیزان ۹/۵۵ درصد افزایش یافته است و سهم شهروندان قرقیز در کل تعداد خارجی که از سال ۲۰۱۸ به ترکیه سفر کرده اند ۰/۲۹ درصد بوده است.

در سال ۲۰۱۸، تعداد ۲۴۱ هزار و ۲۰۰ نفر گردشگر ازبکستان وارد ترکیه شده اند که نسبت به سال ۲۰۱۷ ۲۳/۲۴ درصد بیشتر است. سهم شهروندان ازبک در کل تعداد خارجی که از سال ۲۰۱۸ به ترکیه سفر کرده بودند ۰/۶۱ درصد بود. این وزارت همچنین خاطر نشان کرد که در سال ۲۰۱۸، تعداد ۲۵۲ هزار ۹۰۰ گردشگر ترکمنستان از ترکیه بازدید کرده اند که نسبت به سال ۲۰۱۷ به میزان ۹/۵۴ درصد افزایش یافته است. سهم گردشگران ترکمن در کل تعداد خارجی که از سال ۲۰۱۸ به ترکیه سفر کرده اند ۰/۶۴ درصد بوده است.

در ماه دسامبر ۲۰۱۸، بیشتر گردشگران ترکیه با ۲۰۶،۰۰۰ گردشگر ترک کرد و سپس آلمان ۱۷۸،۰۰۰، گرجستان ۱۳۹،۰۰۰، ایران ۱۰۷،۰۰۰ و روسیه ۹۹،۰۰۰ نفر بوده است. بر اساس آمار موسسه آمار ترکیه (TUİK)، درآمد گردشگری ترکیه در سال ۲۰۱۸، در مقایسه با سال ۲۰۱۷، به میزان ۱۲/۳ درصد افزایش یافته و به ۲۹ میلیارد و ۵۱۲ میلیون دلار بالغ شده است. حدود ۸۱/۸ درصد از کل درآمد گردشگری برای گردشگران خارجی و ۱۸/۲ درصد برای شهروندان ترکیه در خارج از کشور است.

درآمد گردشگری ترکیه در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۱، نسبت به دوره مشابه سال ۲۰۱۷، بمیزان ۷/۱ درصد افزایش یافته و به ۶/۵ میلیارد دلار رسیده است.

حدود ۸۲/۶ درصد از درآمد کل در سه ماهه چهارم ۲۰۱۸ به سهم گردشگران خارجی کاهش یافت، در حالیکه بقیه ۱۷/۴ درصد به سهم شهروندان ترکیه در خارج از کشور رسید. در دسامبر ۲۰۱۸، درآمد گردشگری ترکیه از گردشگری به ۱/۴ میلیارد دلار رسید. به گفته TUİK، هزینه هر توریست خارجی به طور متوسط، ۶۷۸ دلار بوده است.

امضای قرارداد احداث خط لوله TAPI برای با وزارت نفت پاکستان

در آینده نزدیک، شرکت خط لوله TAPI، مسئول ساخت خط لوله گاز ترکمنستان- افغانستان- پاکستان- هند (TAPI)، با وزارت نفت و منابع طبیعی پاکستان موافقت نامه همکاری را امضا خواهد کرد. رسانه های پاکستان گزارش دادند که انعقاد این قرارداد، احداث این خط لوله را به یک مرحله جدید وارد میکند.

پس از برگزاری نشستی در این خصوص، آتاجان مولاموف، سفیر ترکمنستان در پاکستان و غلام سرخ خان، وزیر فدرال برای نفت و منابع طبیعی، این مطلب مطرح شد. این نشست به عنوان بخشی از مذاکرات بین دو طرف بود که طرف پاکستان تعهد خود را نسبت به پروژه TAPI تکرار کرد و اطمینان داد که احداث این خط لوله طبق برنامه انجام می شود. احداث این خط لوله گاز کمک خواهد کرد که نیازهای پاکستان را در مصرف گاز مورد نیاز برای توسعه صنعتی تامین شود. همچنین دولت از طریق ترانزیت گاز طبیعی به هند، سود سهام قابل توجهی دریافت خواهد.

گفتگوی ترکمنستان و اوکراین در راستای توسعه روابط بین دو کشور

سفیر اوکراین در ترکمنستان با وزیر امور خارجه این کشور دیدار و گفتگو کرد. در این ملاقات طرفین دیدگاههای خود را

در چشم انداز آینده همکاریها در زمینه مهاجرت بیان کردند. همچنین توسعه همکاری شرکت های اوکراینی با ترکمنستان مورد اشاره قرار گرفت. سفارت اوکراین در عشق آباد اعلام کرد که ترکمنستان مهمترین شریک اقتصادی و تجاری اوکراین در آسیای مرکزی است.

شرکتهای اوکراینی در ساخت و ساز زیرساخت های وسیع و مهم در سطح ملی در ترکمنستان، در حوزه مهندسی ارتباطات، درتاسیسات نفت و گاز، صنعتی و حمل و نقل فعال هستند. همچنین تجار اوکراینی نسبت به صدور محصولات مختلف به ترکمنستان و ارائه خدمات فعال هستند.

کالاهای اصلی صادراتی اوکراین به ترکمنستان شامل ماشین های راه آهن، محصولات کشاورزی، ماشین های الکتریکی، کالاهای شیمیایی، دارویی و چوبی می باشند. واردات اوکراین از ترکمنستان عمدتاً شامل محصولات پالایش نفتی، پشم و پنبه و منسوجات است.

منابع:

www.turkmenistan.gov.tm

www.mfa.gov.tm

www.en.trend.az

www.Tdh.gov.tm

www.orient.tm

تهیه و تنظیم : طاهری - رایزن اقتصادی سفارت